

การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตยาสมุนไพรในหน่วยบริการ ของกระทรวงสาธารณสุข

THAI HERBS
ภก.ศิริชัย ระเบาเลิศ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลห้วยเกิ้ง

28 มีนาคม 2561

รายชื่อคณะกรรมการระบบเภสัชกรรม ด้านสมุนไพรเขตสุขภาพที่ ๘

๑. ภก.อภิวัฒน์ แสงวงศ์	เภสัชกรชำนาญการ	สสจ.สกลนคร
๒. ภก.ศศิพงศ์ ทิพย์รัชดาพร	เภสัชกรชำนาญการ	รพ.พระอาจารย์ฝั้น
๓. ภญ. จิตติมา วุฒิอิน	เภสัชกรชำนาญการ/เภสัชกรรมไทย	สสจ.เลย
๔. ภญ.อุไลลักษณ์ เทพวัลย์	เภสัชกรชำนาญการ	รพ.เลย
๕. ภก.ศิริชัย ระเบาเลิศ	เภสัชกรชำนาญการ	รพ.ห้วยเกิ้ง
๖. ภญ.วิรัตน์ ชาวสวน	เภสัชกรปฏิบัติการ/เภสัชกรรมไทย	รพ.ห้วยเกิ้ง
๗. นางวาสนา ศรีวะรัมย์	นวก.สาธารณสุขชำนาญการ	สสจ.นครพนม
๘. ภก.สิทธิพงษ์ อุดิลา	เภสัชกรชำนาญการ	รพ.เรณูนคร
๙. ภญ.วรางคณา หาระคุณโน	เภสัชกรชำนาญการ	สสจ.หนองบัวลำภู
๑๐. ภก. อรรถพล คนต่ำ	เภสัชกรชำนาญการ	สสจ.หนองบัวลำภู
๑๑. ภก.ภัทรพล อุดมลาภ เภสัชกรชำนาญการ/เภสัชกรรมไทย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 8 อุดรธานี		

รอตติดต่อ หนองคาย , บึงกาฬ

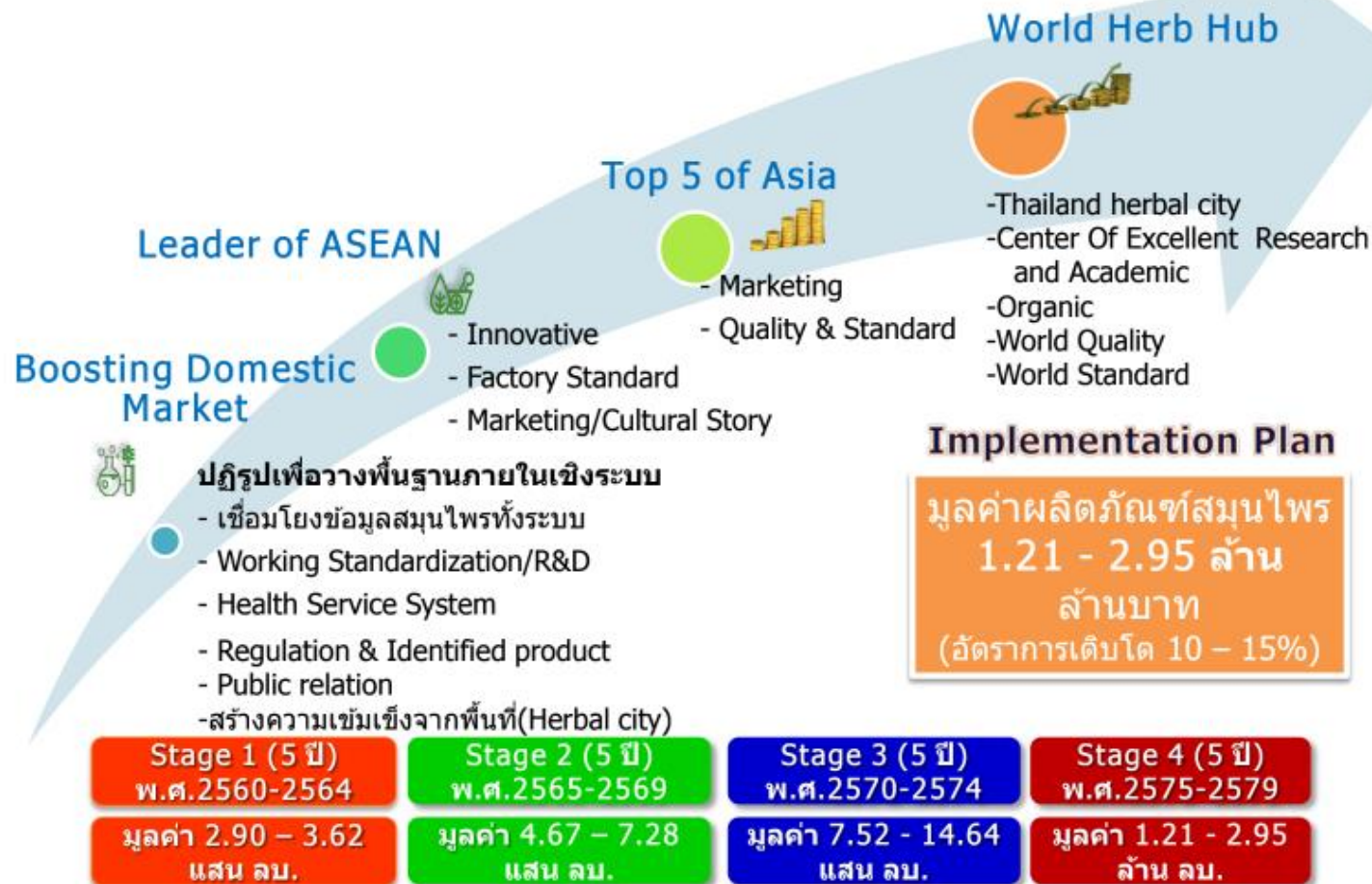

การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตยาสมุนไพรในหน่วยบริการ ของกระทรวงสาธารณสุข

THAI HERBS

Thailand 4.0 : Herbal Products Roadmap 20 ปี

กลไกส่งเสริมการผลิตยาสมุนไพรในหน่วยบริการกระทรวงสาธารณสุข

การดำเนินงานปี 2561

1 การจัดทำแผนการผลิตและกระจายยาสมุนไพรในโรงพยาบาล
(Production Plan)

2 การพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสหวิชาชีพอื่น

แพทย์

เภสัชกร

พยาบาล

แพทย์แผนไทย

3 การพัฒนาการสื่อสารสาธารณะเพื่อกระตุ้นความต้องการใช้สมุนไพร

4 การส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร 300 ล้านบาท

5 การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

สรุปแนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำแผนการผลิตยาสมุนไพร (Production plan) เริ่ม 1 มีนาคม 2561
2. พัฒนาโรงงานผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาล 15 แห่ง ให้ได้รับการรับรอง WHO-GMP (Development Plan) ภายในปีงบประมาณ 2561
3. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) และเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรแบบเกษตรอินทรีย์แบบมีพันธสัญญา (Contract Farming)
5. เสนอปรับบทบาทภารกิจของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการผลิตและใช้ยาแผนไทย
6. พัฒนาโรงพยาบาลเพื่อผลิตยาแผนไทยแบบปรุงเฉพาะรายรองรับการสั่งใช้สำหรับแพทย์แผนไทยทั้งประเภท ก.และ ข. ในพื้นที่

รู้จัก เชื้อมัน ชอบ ใช้

- Re – Branding
- Re – Assurance
- Research & Innovation

มั่นคง

มั่งคั่ง

ยั่งยืน

กรมอนามัยให้ผู้ประกอบการหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณ
ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนโบราณ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ บทบัญญัติมาตรา ๔๖ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การผลิตยาซึ่งผลิตโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(๒) การปรุงยาแผนโบราณตามตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๗๖ (๑) โดยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ เพื่อขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตนหรือขายปลีก

(๒ ทวิ)“๓” การขายยาแผนโบราณโดยผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ผู้รับอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบัน และผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ

(๓) การขายยาสมุนไพรที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือการขายยาสามัญประจำบ้าน

(๔) การนำยาติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งไม่เกินจำนวนที่จำเป็นจะต้องใช้เฉพาะตัวได้สามสิบวัน และการนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทยและองค์การเภสัชกรรม

มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖๘ รายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้
ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 18 แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการซื้อหรือจ้างเพื่อจัดทำพัสดุเอง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้ง
ผู้ควบคุมรับผิดชอบในการจัดทำเองนั้น และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงานโดยมีคุณสมบัติ
และหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ
โดยเฉพาะอยู่แล้ว

ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 1118/2560 ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2560 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการผลิต พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามข้อ 15 นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2560 เป็นต้นไป และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ.2560 เป็นต้นไป มีผลทำให้บทบัญญัติที่อาศัยอำนาจในการมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณเปลี่ยนแปลงไปประกอบกับมีหน่วยบริการที่มีสถานที่ผลิตยาแผนโบราณที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี GMP จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ประกอบ ข้อ 18 แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

1. มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามบัญชีรายชื่อหน่วยบริการแนบท้ายคำสั่งนี้ โดยให้
หน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุขที่ได้รับมอบอำนาจให้
ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณในการป้องกันหรือบำบัดโรค เพื่อให้บริการกับ
ผู้ป่วยที่มารับบริการในหน่วยบริการของตนเองและสนับสนุนหน่วยบริการ
สาธารณสุขอื่นที่ไม่มีสถานที่และความพร้อมในการผลิตยาแผนโบราณ เมื่อได้รับ
แจ้งความประสงค์เป็นหนังสือ

2. ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ได้รับมอบ
อำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณ ดำเนินการแต่งตั้ง
ข้าราชการเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมรับผิดชอบในการผลิต
ยาแผนโบราณประจำหน่วยบริการของตนเองจำนวน ๑ คน

3. ในกรณีที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่มีความประสงค์
ต้องการขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณในการป้องกันหรือบำบัดโรค
เพื่อให้บริการกับผู้ป่วยที่มารับบริการในหน่วยบริการของตนเอง ให้มี
หนังสือแจ้งความประสงค์ขอรับการสนับสนุนถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้า
หน่วยบริการที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณทราบ

4. เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณ ได้รับหนังสือแจ้งความประสงค์ขอรับการสนับสนุนแล้ว ให้มีหนังสือแจ้ง ชื่อ ประเภท ชนิด ปริมาณ ยาแผนโบราณที่จะสนับสนุนถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณทราบเพื่อให้มีหนังสือแจ้งการยืนยันขอรับการสนับสนุน

THAI HERBS

5. เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ได้รับมอบ
อำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณได้รับหนังสือแจ้ง
การยืนยันขอรับการสนับสนุนแล้ว ให้ดำเนินการผลิตยา
แผนโบราณดังกล่าวต่อไป

THAI HERBS

6. เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการผลิตได้ส่งมอบยาแผนโบราณดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งการส่งมอบยาแผนโบราณพร้อมเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผลิตยาแผนโบราณถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ขอรับการสนับสนุนทราบ

7. ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ขอรับการสนับสนุนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงานโดยมีคุณสมบัติและหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อดำเนินการตรวจการปฏิบัติงาน

8. กรณีได้รับการส่งมอบยาแผนโบราณเป็นไปตามที่ขอรับการสนับสนุนไว้แล้ว ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ขอรับการสนับสนุนชำระค่าใช้จ่ายในการผลิตยาแผนโบราณ ตามแผนผังขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณที่แนบท้ายคำสั่งและคู่มือการโอนขายบิลของกรมบัญชีกลางและมีหนังสือแจ้งถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณทราบ

9. กรณีได้รับการส่งมอบยาแผนโบราณไม่เป็นไปตามที่ขอรับการ
สนับสนุน ให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่ขอรับการ
สนับสนุนมีหนังสือถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการที่
ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการผลิตยาแผนโบราณทราบเพื่อ
ดำเนินการส่งมอบยาแผนโบราณให้เป็นไปตามที่ได้ขอรับการ
สนับสนุนไว้

10. ในการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้หน่วยบริการสาธารณสุขที่ได้รับมอบอำนาจ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรี โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะให้คำนึงถึง ความจำเป็น เหมาะสม ประหยัด และเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

11. ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 1118/2560 ลงวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2560 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามข้อ 15

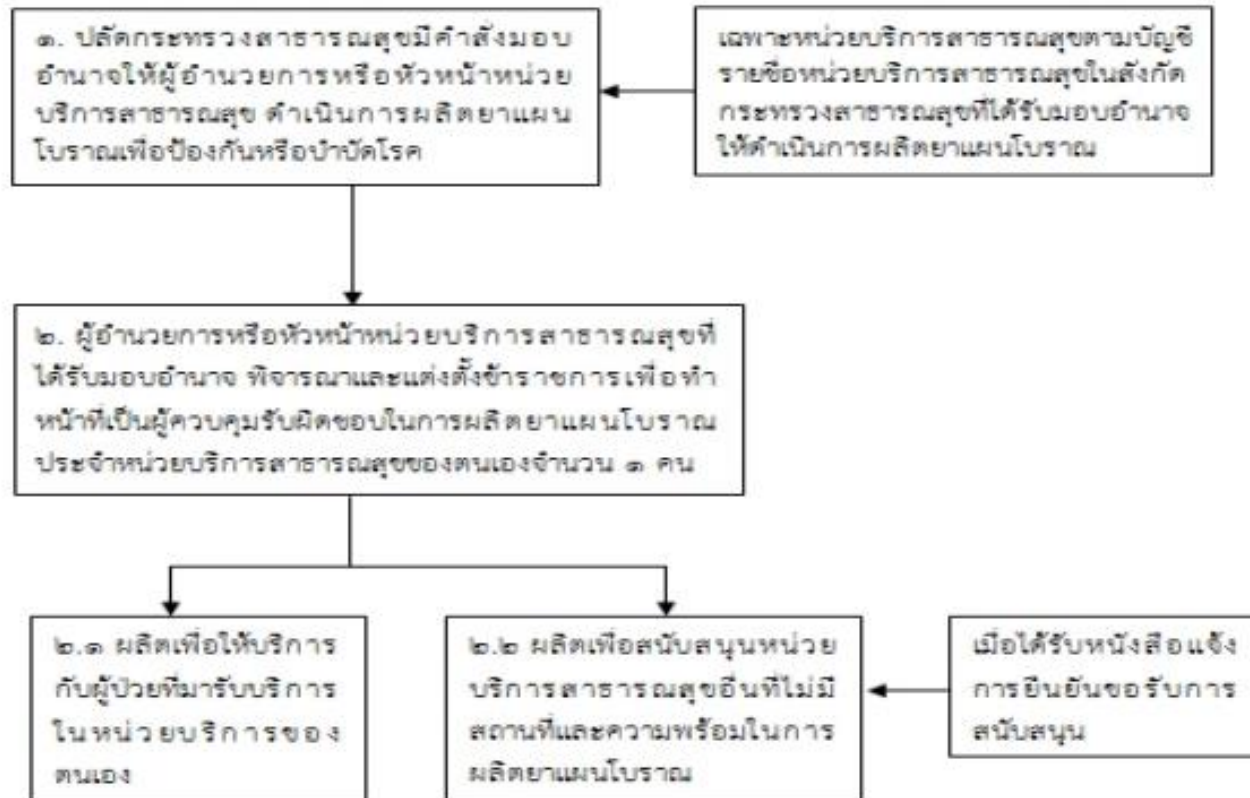
THAI HERBS

การมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยบริการ
ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณ
ตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ขั้นตอนการมอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกหรือหัวหน้าหน่วยบริการ
ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการผลิต

ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

๓. ผู้ชำนาญการหรือหัวหน้าหน่วยงานวิชาการพิจารณาผู้ที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจะต้องมีความประสงค์ที่จะ
ผู้ชำนาญการหรือหัวหน้าหน่วยงานวิชาการพิจารณาผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อการเรียนการสอน

๒. เมื่อผู้ชำนาญการหรือหัวหน้าหน่วยงานวิชาการสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีความประสงค์ที่จะขอรับการสนับสนุนแล้ว ให้ดำเนินการผลิตแผนงานโบราณ โดยทำการสืบสอบแผนงานโบราณและนิพนธ์ซึ่งการสืบสอบพร้อมแนบเก็บคำชี้แจง การผลิตแผนงานโบราณถึงผู้ชำนาญการหรือหัวหน้าหน่วยงานวิชาการเพื่อรับการสนับสนุนทราบ

๓. ให้ใช้อำนาจการวินิจฉัยกำหนดว่าแผนปฏิบัติการสาธารณะสุขภาพซึ่งได้รับการสนับสนุนจากแผนนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานใดเป็นที่ยอมรับหรือไม่เป็นที่ยอมรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้เหตุผลสนับสนุนมติของเจ้าหน้าที่เป็นเบื้องต้นก่อนคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาว่ามีมติสมควรว่า ๓. คน เพื่อดูการดำเนินงานโบราณคดีให้กับสังคม

๔.๓ กรณีที่ได้รับการสนับสนุนจากแผนโบราณฉบับใหม่ตามที่
ได้ขอรับการสนับสนุนไว้แล้ว ให้ผู้ดำเนินการหรือ
หน่วยงานร่วมวิชาการที่ขอรับการสนับสนุนดำเนินการ
ชำระค่าใช้จ่ายการผลิตแผนโบราณ รายละเอียดดังนี้
(๑) กรณีหน่วยงานวิชาการที่สังกัด สสอ. ให้ทำบันทึกข้อตกลง
แจ้ง สสอ. เพื่อดำเนินการตามคู่มือการโอนขานับของ
กรมบัญชีกลาง

(๒) กรณีโรงพยาบาลของรัฐไปเสนอโรงพยาบาลเอกชนสามารถ
ดำเนินการโอนงานไปใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทน

(๓) มีหนังสือแจ้งถึงผู้จำหน่าย การทหารหรือทหารนำเข้ามา
บริการสาธารณะซึ่งมิได้เป็นของสำนักงานให้ดำเนินการผลิต
ตามแบบโบราณทหาร

การวิจัยที่สนับสนุนงานแบบโบราณในทางปฏิบัติของสหประชาชาติการโต ก็
ให้ดำเนินการพิจารณาอย่างละเอียดของสหประชาชาติการโตที่ปฏิบัติ
ก่อนให้ โขมไม่ดำเนินการเพื่อระดมทุนสนับสนุนให้ปฏิบัติ
ควบคู่กันสหประชาชาติ

๕๒ การมีได้กับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นไม่เพียงพอที่จะรับประกันการสนับสนุนไว้ให้ผู้ที่ดำเนินการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุนมีหนังสือชี้แจงผู้ดำเนินการหรือหัวหน้าหน่วยงานการดำเนินการฉุกเฉินที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการฉุกเฉินจากหน่วยงานอื่นตามบทที่ ๕ การดำเนินการที่มอบหมายจากหน่วยงานอื่นไปดำเนินการที่ขอรับการสนับสนุนไว้

[illegible]

จบการนำเสนอ

HUAIKOENG
THAI HERBS

ที่มา : กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก